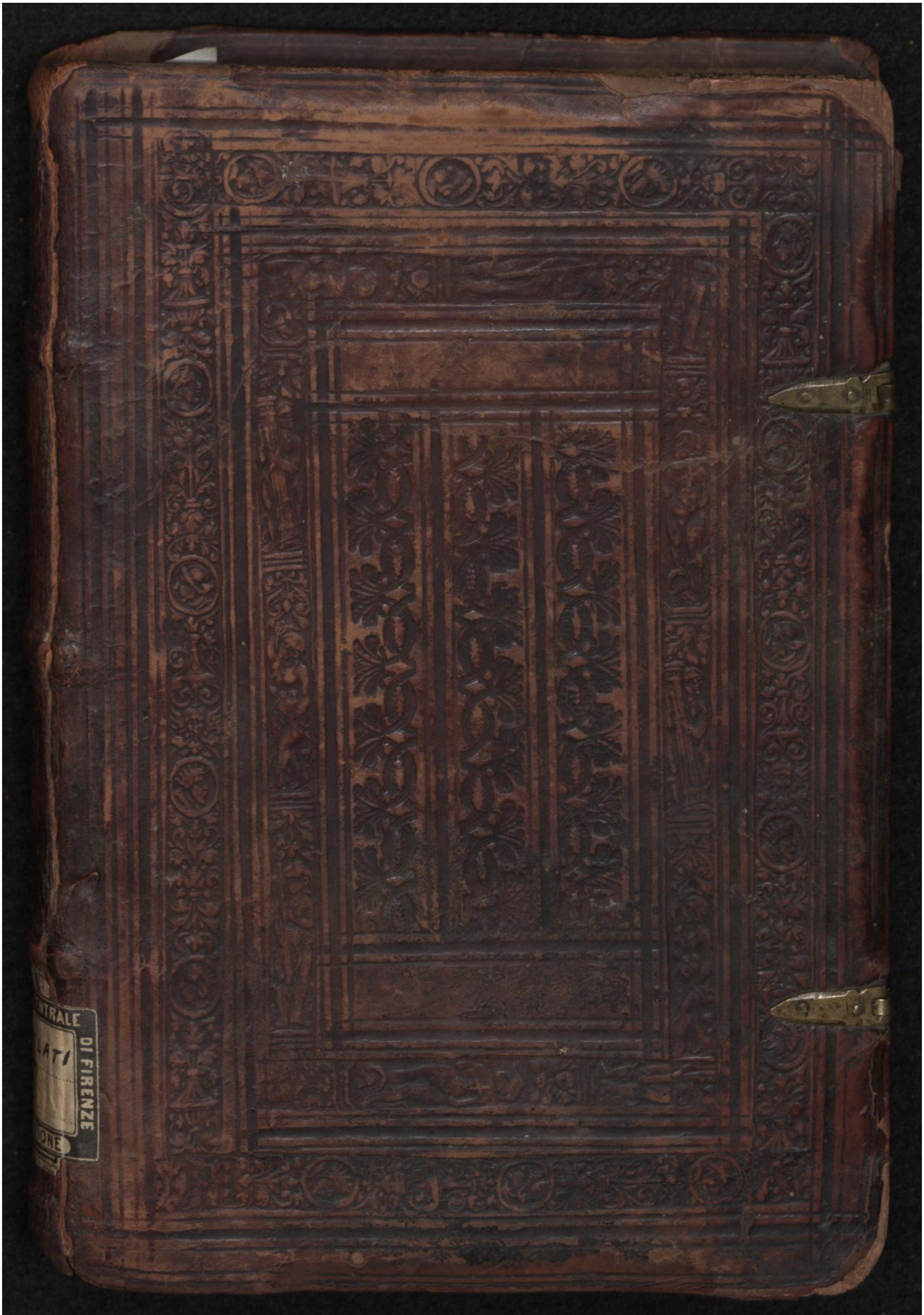
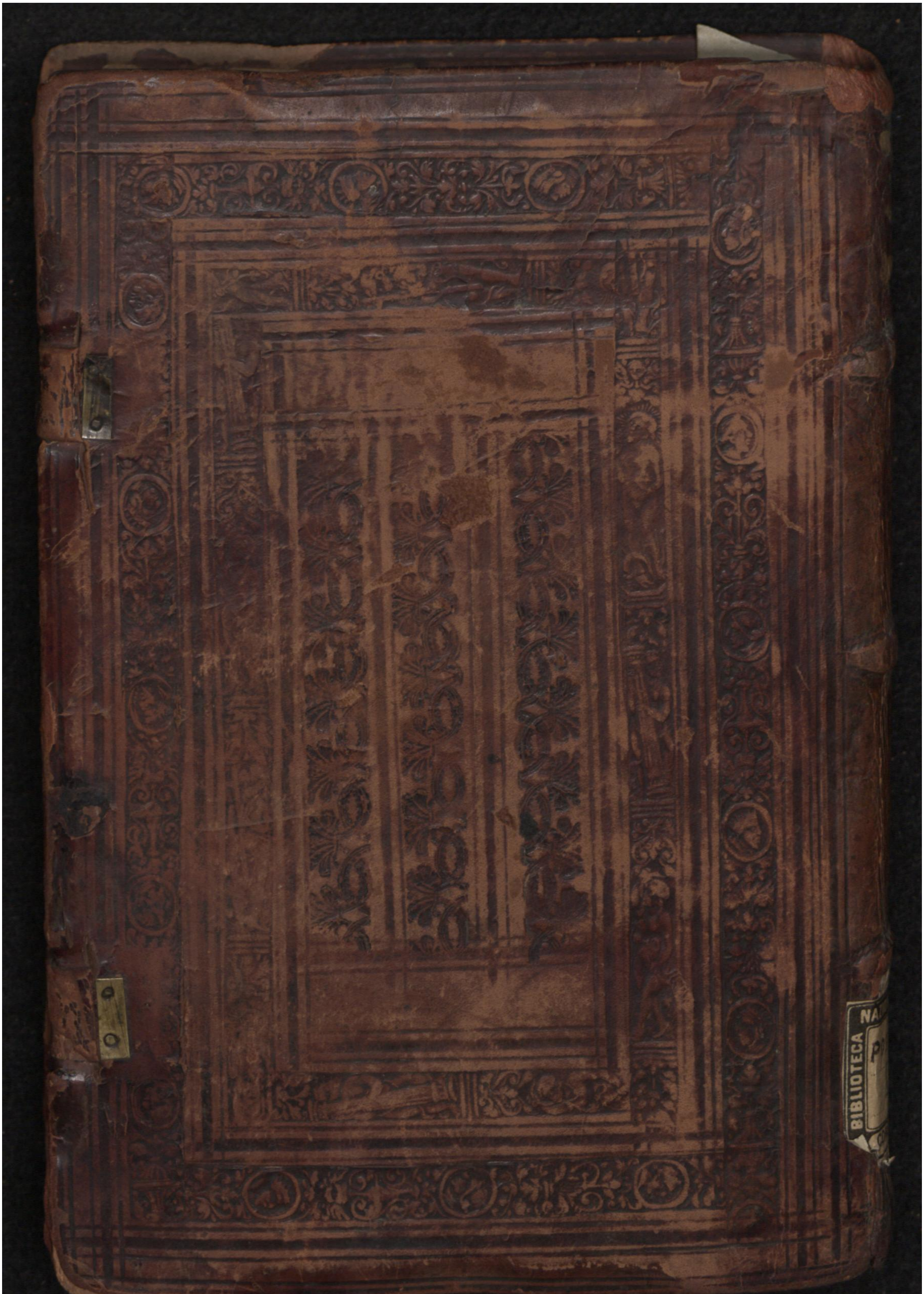

107
CONSULTAZIONE

BIBLIOTECA

Auxilium meum à Domino.

L. B.

Fr Soreu. 6

Den Danske Sørææt/ Som Stormectigste Høyborne Første oc Herre/ Her Frederich den Anden/ Danmarckis/ Norgis/ Wendis/ oc Gottis Konning ꝛc. Lod vdgaa/ Aar effter Guds byrd. M. D. Lxj. Den menige Søfarende Mand til beste. Huor effter huer Skipper/ Skibsfolck/ oc andre som bruge deris handel til Søes/ skulle skicke dennem inden Skibsborde oc vden.

Vdi huilcken oc findis/ Huorledis her effter skal holdis om Vrag.

Prentet i Kiøbenhaffn/ aff Laurentz Benedicht.
1 5 8 3.
Paa Laurentz Benedichts bekaastning.
Oc findis til Kiøbs sammesteds.

Fr Dörett.

WI Frederich den Anden met Guds Naade / Danmarckis / Norgis / Vendis oc Gotis Konning / Hertug vdi Slesuig / Holsten / Stormarn oc Dytmersken / Greffue vdi Oldenborg oc Delmenhorst : Hilse eder alle Vor kiere tro Vndersaatte / som bygge oc bo / oc met Seiglads oc anden Skibsnæring handle oc vandle / her vdi vore Riger Danmarck oc Norge / oc andre vore vnderliggendis Lande oc Førstedome / euindeligen met Gud oc vor naade.

Vider at effterdi wi ere kommen vdi forfaring / som oss klageligen aff vore egne Vndersaatte / saa vel som aff Fremmede / er forberettet / Huorledis der skal findis stor merckelig brøst / iblant Søfarende Folck her vdi Riget. At mange wforfarne Skippere findis / som icke vide den rette middel oc maade / at tiluende deris Redere gaffn oc fordeel / icke helder / huorledis de skulle holde sig imod Kiøbmend oc Kiøbmendsgods / at lade sig befracte / eller at holde deris Folck inden Skibs borde / met mange andre brøste oc wtilbørlighed som den menige Søfarende Mands næring oc bixering er anrørendis.

Dissligeste / at der skal komme mange wbekiende Styremend her ind vdi Riget / for stor løn oc hyre / endog en part aff dennem i det Embet de dennem for vdgiffue / ere meget vanuittige / Oc efftervi at alle de

som ere inden Skibs borde (næst den Almectigste Gud) mest fortrøste dennem paa Styremanden / som vdi storm oc alt liffs fare met Skib oc gods skal dennem beredde / er det ingen ringe Sag / sig den befalning offuer at tage. Thi formedelst wforstandige Styremend / som paa Haffner / Grunde / Reff oc Bancker / wbekiende ere / oc icke heller vide at beregne tider effter Maanedens vext oc affbræck / som kaldis Ebbe oc Floed / met andet som deris kald tilhører / mange Skibe bliffue forgangen oc omkommen / Huor for storligen er fornøden / saadan skade oc wlycke at affuende oc faarekomme / paa forscreffne Styremend / at haffue synderlig act oc indseende.

Oc fordi det menige Skibsfolck findis at holde sig megen wtilbørligen imod deris Skippere oc formend / saa vel paa Land / som inden Skibs borde / met Druckenskab / Oprøer / Mytterij / forbund / wlydighed / oc alt anden wlempe / oc icke acte eller ansee deris egen ære / gode lycke / timelig straff / eller noget andet / er det befryctendis (vden der betiden findis raad oc lempe til) at den som sin handel til Søes bruger / der offuer kand lide stor skade oc affbreck.

Wi ocsaa befinde / at vore Riger oc Lande met deris Øer oc Søsteder strecke sig alle til det store Haff / oc ere beringede met Fiorde oc Strømme aff Øster oc vdi Vester / oc vore Indbyggere / effter Guds skick oc forsiun / at skulle haffue deris største vnderholdning oc næring aff Søhandel / met affførsel oc tilførsel / Fiskerij oc anden Seigladsis brug: Da ere wi billigen der aff foraarsagede / oc nu vdi vort Regimentis begyndelse / besynderlig tilnegede / at giøre en god skick oc ordning der paa / aff huilcken den Almectigste Gud kand prisis

Vore

F2 Søret.

Vore kiere Vndersaatte mue læris/ oc alting kand skee met tilbørlig act oc forsiun/ imellem alle dennem som aff Seigladsis handel skulle sig nære oc vnderholde/ Oc Wi nu derfor met vore Elskelige Danmarckis Rigis Raads Raad/ oc menige Søstædernis her vdi forne vore Riger Danmarck oc Norge/ fuldmectige/ haffue beuilget oc samtyckt/ oc nu beuilge oc samtycke/ denne efterfølgendis Sørææt/ som skal holdis oc brugis vdi forne vore Riger Danmarck oc Norge/paa det den ene met den anden diss bedre kand vide sig vdi sin bestilling/ Skib oc Skibs handel anrørendis/ at rette oc holde/ Oc til forscreffne Sørættis ydermere forfremmelse/ ville wi alle Borgemestere/ Raadmend oc Byfogeder vdi alle vore Søstæder vdi Danmarck oc Norge/ saa vel som andre vore Lande oc Førstedome/ biudet oc befalet haffue/ At de den Mandag næst fore vor Frue dag Kyndermysse/ aarligen til tinge/ lade for menige Borgere oc Bymend/ forscreffne vor Sørææt læse oc forkynde/ vnder vor Konniglig heffn/ straff oc vrede.

Cap. I.

Forst ville wi at ingen Skipper skal være mectig til at forfragte sit Skib/ vden met sine Rederis vidskaff oc samtycke/ saa fremt de ere saa nerværendis/ at forscreffne Skipper kand forspørge sig met dennem/ enten met Bud eller scriffvelse/ eller oc beraade oc forspørge sig met sin Scriffvere/ Styremand oc forneffniste Skibsfolck: Huem som her-imod giør/ oc hand vorder beklaget der-offver/ Da skal det som hand saa giort haffver/ ingen mact haffve/ oc samme Skipper skal haffve forbrot x. marck til Konningen/ oc x. marck til Byen.

Cap. II.

OC naar nogen Skipper vil leye Folck til Skibs-behoff/ Da skal hand først tilspørge huer besynderligen/ met huem hand sidst seiglet haffver/ om hand met vilge oc venskab er fra hannem skild. Kand hand det icke met Breffve/ eller gode vinde bevise/ Da skal hand den icke leye. Vide art. 34.

Huil-

Cap. III.

HVilcken Skipper som haffuer leyet sit Folck/ være sig enten Styremand eller Baadsmand/ da ere de strax plictige at giffue sig ind vdi Skibet/ saa tilig som Skipperen dennem der-om tilsigendis vorder/ Oc der tage vare paa deris Embede oc arbeide/at lade eller ballaste Skibet/før-end de oppebære deris hyre: kunde de siden icke til-ens vorde met Skipperen om hyren/da giffue Skipperen dennem for huer dags arbeide/ som andre Dagløñere/ oc der-met dennem quit være: haffue de oc oppebaaret deris hyre/ oc bliffue forsømmelige/oc icke tage vare paa Skibet: Da giffue samme hyre tilbage/ oc der-til-met saa megit som dennem vaar loffuit til hyre/ halffdelen til Kongningen/oc halffdelen til Skipperen: eller oc leggis vdi Fengsel vdi xiiij. dage til Vand oc Brød om de icke haffue at betale met.

Cap. IIII.

EN Skipper som vil seigle Vestvert/ enten vdi Franckerige eller Spanien effter Salt/eller anden Vare/ Da skal hand giffue sit Folck deris

fulde

fulde hyre/ halffparten der som hand vdreder eller ballaster Skibet/ oc anden halffpart naar hand kommer tilbage igen/ oc haffver forlosset sit Salt/ eller andet hans Gods oc Vare.

Cap. V.

Om en Styremand eller Baadsmand er icke god dfor. (inf. 34.)

OM nogen Styremand eller Baadsmand sig forhyrer/ oc icke er god for det som hand sig vdgiffver/ oc det kand hannem skielligen offuer-bevises aff tho eller tre inden Skibs-borde/ den skal miste sin hele hyre/ oc der-foruden bøde saa megit som hannem vaar loffvet til hyre/ halffdelen til Konningen/ oc halffdelen til Skipperen: Der-som hand icke haffver at bøde met/ skal hand tre gange gaa vnder Kølen/ vden Skipperen hannem benaade vil.

Fanger Skibet skade for Styrmands eller Lodsmands forsømelse oc uforfarenhed.

Oc der-som nogen Styremand eller Lodsmand lader sig leye for Styremand eller Lodsmand/ oc Skipperen fanger skade/ enten paa Skib eller gods/ for hans forsømmelse oc wforfarenhed skyld/ da skal samme Styremand eller Lodsmand være plictig at bøde all skaden igen om hand det formaar. Men der-som hand icke formaar at betale skaden/ da haffve Skipperen mact offver hans Liff/

om

Fr Vorett.

om det kand bevisis met try skiellige Vinde/ inden Skibsborde. *Vide Artic. 34.*

Cap. VI.

Hvilcken Baadsmand formedelst druckenskab eller anden wlydighed/ icke vil være sin Skipper følgactig naar Vinden blæss/ Da skal Skipperen ingeledis forligge sin Vind/ men leye en anden Mand vdi hans sted. Oc den som brødig findis/ skal igengiffve huess hand haffver anammet/ oc huess som den ydermere kaaster/ oc haffve forbrut x. marck til Konningen/ oc x. marck til Byen. Den samme ræt skal oc være om Styremanden. Haffver hand icke at betale met/ Da skal hand antvordis Konningens Lensmand/ oc trælis for sin brøde oc faldsmaal: Oc der som nogen Baadsmand er sin Skipper wlydig vdi Søen/ Da haffve Skipperen mact at sette hannem vdi Land/ oc belønne en anden vdi hans sted/ aff den whørsom Baadsmands hyre oc føre/ oc Skipperen der met angerløss være.

Cap. VII.

OM nogen Baadsmand sig fæst haffver/ oc ligger aff Skibet om natte tide/ vden Skipperens forloff/

loff/ oc vorder omklaget/ hand bøde der-for iij. marck til Konningen/ oc iij. marck til Byen: Men skeer nogen ydermere skade for slig forsømmelse/ Da stande der-for til rætte/ effter Sagens leylighed.

Cap. VIII.

HIndis nogen Baadsmand/ som paa nogen reyse stæd er/ om nattetide paa gaden/ eller oc i vtilbørlige Huse oc Herberge/ Den maa oc skal Fogeden oc Byes-tienere/ gribe oc Fengsle/ vdi iij. dage til Vand oc Brød/ Oc der-til-met bøde iij. marck til Konningen/ oc iij. marck til Byen. Giør hand nogen anden gierning/ stande der-for til rætte effter Sagens leylighed.

Cap. IX.

KOmmer en Skipper met sit Skib vdi Haffn eller paa Reed/ oc hans folck ville fare vdi Landet/ Da skal halffdelen bliffve vdi Skibet oc troligen det forvare/ oc de som fare vdi landet/ skulle betimeligen komme til Skibs igen: Huo som her-imod sig fordrister at bliffve vdi Lande/ vden skiellig aarsage/ oc Skipperens for-

loff/

loff/ hand straffis oc bøde der-for/ som her-
næst tilforn sagt er.

Cap. X.

Naar en Skipper vil seigle Vest-
vert/ vdi Holland/ Seeland/ En-
geland/ Skotland/ Franckerige/
Portugal/eller Spannien/ Da er
hans oc Styremandens føring/huer dennem
en læst; Høffvitzbaadsmanden/ Scriffue-
ren/ Tømmermanden oc Kocken/ huer den-
nem en halff læst; Oc de andre Baadsmend/
huer tre om en læst.

Cap. XI.

Maa ingen selge sin føring aff Ski-
bet/vden met Skipperens samtycke
oc vidskab/ vnder samme førings
fortabelse/ halffdelen til Konnin-
gen/oc halffdelen til Skipperen.

Cap XII.

Ike skal Skipperen helder være
plictig at svare til nogen føring/
naar Skibet er tillad; Men naar
Skipperen begynder at skibe/ skal
hand paaminde huer vdi almindelighed der-
om/ oc da huer giffve tikiende/ som vil skibe sin

egen føring/ oc giøre sig den saa nyttig som hand kand/ Oc skal ingen Baadsmand selgie deris førings=rom/ vden Skipperens samtycke.

Cap. XIII.

FOrsømmer nogen Baadsmand sit arbeide/ all den stund at Skibet ladis eller lossis/ Hand skal giffve sine Staaldbrødre/ for huer dag hand det forsømmer/en halff marck.

Cap. XIIII.

INgen maa føre Baaden eller Espingen fra borde/ vden met Skipperens / Styremandens/ eller Høffvidsbaadsmandens forloff/ Huem det giør/ skal haffve forbrut til alt Skibsfolck iij. marck/ oc kommer Baaden nogit til/ eller oc formedelst saadant/ nogen anden skade skeer/ Da stande dennem derfor til rætte/ som der haffve paa at sige.

Cap. XV.

FOrdrister sig nogen til at giøre Mytterij/ Oprør/ eller forbund imod Skipperen/ oc det kand skielligen beuisis/ Da skal det straffis/

som

Fr. Vo'r 44.

som anden Halsløs gierning! som oc at de skulle straffis / som ville nøde oc trenge Skipperen til at seigle anden-steds / met dennem / end deris besked er / Skipperen oc Rederne til skade.

Cap. XVI.

Undviger nogen Baadsmand Skipperen met sin hyre / Oc det vdi sandhed kand beuisis / Da skal den der-for straffis som en anden Tiuff.

Cap. XVII.

En Skipper som er fragtet vdi Nederland / Engeland eller Skotland / oc losser der sin last / oc vorder til sinds at ville seigle met samme sit Skib vdi Franckerige / eller vdi Spånien / hand skal forbedre sit folck deris hyre / den tredie pending mere end hand tilforn haffver loffuit dennem! Oc de skulle være plictige at følge hannem / huer vnder xl. marcks brøde til Konningen: Oc naar Skibet kommer derfra / oc did! som Skipperen giør sit marcked / oc haffver losset / oc Skibet er forvaret / skal Skipperen der giffve dennem deris hyre.

 Farer.

Cap. XVIII.

HArer nogen Baadsmand aff Skibet/ oc giør sig wnøtte vdi Druckenskab/eller vdi andre maade/ oc bliffver der=offver Lemlæst/ saa hand icke kand fuldgiøre sin Reise/ Den skal giffve tilbage igen det hand haffver oppebaaret/ Oc Skipperen leye en anden vdi hans stæd: Huad det ydermere kaaster/ skal Skipperen met sine metredere selff betale.

Cap. XIX.

FAnger nogen aff Skibsfolcket skade vdi Skibs=arbeide / eller andre maade/vdi Skibs nytte oc gaffn/ oc er dog icke selff aarsage der=til/ Eller oc nogen bliffver siug paa reigsen / saa hand icke kand bliffve liggendis vdi Skibet; Da skal Skipperen lade den Siuge komme vdi Landet / oc bestille hannem Herberge / oc en som hannem skal paavare/ oc besørge hannem met Liuff oc kaast/ til nødtørfftighed/ effter den maade/ som hand spiser vdi Skibet: Bliffver hand til pass/ Da komme sig vdi Skibet igen; Dog er Skipperen icke plictig til: at tøffve effter hannem / men seigle naar Skibet er seiglrede: Oc døer hand den stund

Skibet

Skibet er paa heden=reigsen / Da skal hans Arffvinge haffve hans halffve Hyre oc Fø=ring / met hues andet hannem tilhører: Men er Skibet paa hiem=reigsen / da tage hans Arffvinge hans hele Hyre oc føring / oc betale hans Jordefærd : Oc skal øffrigheden haff=ve indseende der=hoss / om den Dødis arffvin=ge er der icke tilstede.

Cap. XX.

End skede det saa / At nogen Skipper bleff anfalden vdi Søen / aff Fiender eller Sørøffvere / oc stiller sig til verge / saa at hans Folck bleffve saare eller Lemlæste; Da skal Skipperen lade dennem hielpe oc læge: Oc skal den Lægeløn / hyre / føring / oc anden omkaast / gaa offver Skib oc Gods / Fordi det er skeed for Skibs oc Godses beskermelse.

Cap. XXI.

Om en Skipper vorder til sinde at bryde sin Last / før=end hand kommer til den stæd som hand haffver hyret sit Folck / Oc kand hand vide sine Rederis gaffn oc fordeel der=met / Da maa hand det vel giøre / Oc hans Baads=

mend

mend skulle være plictige / at losse foruden knur oc imodsigelse / Oc beholder hand saa meget aff samme Last vdi Skibet igen / saa hand er stiff nock ballastet / at seigle did / som hand sit Folck hyred haffver / da er hand dennem ingen forbedring plictig / Oc de være hannem følgactig did / som forscreffvit staar : Men der som hand losser sin fulde Last / oc skal tage Ballast ind igen / da giffve hand sit Folck deris hele hyre ; Oc vil hand siden seigle fremdelis / da giffve hand sit Folck hues billigt er / oc met dennem kand til ens vorde. Findis nogen her imod wlydig at være / oc icke sig rette vil / som forscreffvit staar / da haffve sig der met forbrut sin Hyre oc føring / oc der offver bøde x marck til Konningen / oc x marck til Byen.

Cap. XXII.

OM saa vaare / at Skipperen haffde tilladet sit Skib / oc formedelst Krig / Sørøffvere / Arræst / aff Landsens oc Stadsens øffrighed / icke torde / maatte eller kunde / fuldgiøre sin reigse / Oc det bliffver hannem tilladet at afftacke sit Folck / Da bliffver hand dennem quit

quit[illegible]net fierde parten aff deris hyre: Men der som Skipperen vdløber vdi Søen / oc enten mister Seigel / Mast / Acker eller Touff / eller for andre merckelige aarsager nødis til at løbe tilbage vdi Haffnen igen / at oplegge sit Skib: Da skal Skipperen giffue dennem den halffue hyre / oc der met dennem quijt være.

Cap. XXIII.

Worder en Skipper siug/eller Partijsk met sine redere/ saa at Rederne ville sette en anden Skipper paa Skibet: Da skal alt Skibsfolcket / for den samme hyre / være den nysette Skipper følgactig / ligesom den anden / vnder den hyres fortabelse: Dog saa / om hand vil seigle videre / skal hand giffue dennem forbedring / som før er sagt.

Cap. XXIIII.

Bliffuer nogen Skipper skibbroden / Da skal hand være forplictet met Skibsfolcket / at bierge Skibet / Godset oc Skibsredskabet / oc anamme aff Kiøbmendene der for en redelig biergeløn / effter gode Mends sigelse:

Oc skal Kiøbmendene giffve til fragt aff det biergede Gods / oc Baadsmendene til hyre / effter-som Seigladsen er lang til / oc Dannemend kunde kiende ræt at være: Oc der-som nogen forrøcker eller vnderslar noget aff samme Skibbrodne Gods / den skal straffis ligesom for andet Tiuffuerij. Oc huilcke Baadsmand / som icke vil hielpe at bierge Skib/gods oc Skibsredskaff / hand skal miste sin hyre / met hues hand tilforne haffver oppebaaret / oc holdis siden for en twærlig Mand iblant andre gode Søfarende folck.

Cap. XXV.

Skal folcket holde god Fred oc Enighed inden Skibsborde: Der-som nogen giør den anden Saar eller Lemlæst / saa at Skipperen oc skibsarbeide der-met bliffver forsømmet / Da skal den som skaden haffver giort / ſtie en anden vdi stæden / oc bøde der-for til Konningen oc Byen / effter-som skaden er stor til.

Cap. XXVI.

Nu bliffver den Saare død aff samme skade / Da skal Skipperen oc alt Skibsfolcket være skyldige

dige

diges at holde Mandraberen tilstæde/ oc antvorde Lensmanden eller Befalningsmanden hannem vdi hænde/ at der som de første til Lands komme / hand der vndgielder sin fortiente løn/ effter Sagens leilighed. Oc dersom at samme Misdedere vndkommer/ Da skulle de alle/ som vdi Skibet vaare/ svare hans gierning.

Cap. XXVII.

Om nogen Skipper/ Kiøbmand/ eller Baadsmand/ sig forgriber vdi nogen gierning/ som er Liffsstraff værd / Hand skal icke dermet mere haffve forbrot/ end hans egen part vdi Skib oc Gods kand være. Oc det skal offverantvordis ved tre de beste Mends Eed vdi Skibet ere.

Cap. XXVIII.

Ingen Baadsmand maa straffe Skipperens kaast/ icke heller begiere anden spisning inden Skibsborde/ end sedvaanligt er/ oc dagen tilhører/ effter gammel sedvane. Huem det giør/ oc icke haffver skiellig aarsage der-til/ skal der-met sin hyre oc føring forbrot haffve.

 oc maa

oc maa Skipperen sette hannem paa det før-
ste Land hand tilkommer/ som før er sagt.

Cap. XXIX.

KOmmer Skipperen vdi Haffn/ der som fersk Mad er at bekomme/ Fisk eller Kiød/ Da maa hand den kiøbe effter sin egen vilge/ Dog skal hand icke være nød eller tuongen til: Huem som her-imod offuerfalder Skipperen/ oc det vorder klaget / skal haffue forbrut iij. marck til Konningen/ oc iij. marck til Skipperen.

Cap. XXX.

HVem som vil nøde Kocken til at giøre Ild / oc spise vden den rette tid / effter gammel sedvaane/ hand bøde der-for x. marck til Konningen / oc miste sin hyre: Men der-som Kocken det fortier / oc icke vil obenbare / men siden vdkommer/ hand skal der-for bøde iij. marck til Konningen/ oc iij. marck til Byen. Skal oc Kocken være plictig til at forvare Skibs-Fetalie / saa den icke spildis eller fordærffuis for hans forsømmelse skyld. Giør hand det icke/ Da bøde skaden oc miste sin hyre.

Skal

Fr Vörett.

Cap. XXXI.

Skal ingen helder fordriste sig til/ inden Skibs-borde/ at dricke til offverflødighed/ eller giøre Giestebud vdi Skibet: Men huem som det behoff haffver/ maa lade tappe oc dricke/ imellem Maaltid/ til sin nødtørfft/ oc der met sig nøge lade. Findis nogen her-imod at giøre/ da haffve sig der-met forbrut iij. marck til Konningen/ oc lige saa meget til Skipperen/ saa tit oc offte som det skeer oc vorder anklaget.

Cap. XXXII.

Huem som spilder/ oc forsacter Skipperens øl eller Mad/ som vstraffeligt er/ oc Skipperen det kand bevise met sit eget Folck/ den maa hand sætte vdi Land/ oc er hannem ingen hyre eller føring plictig/ vil nogen aff Skibsfolcket det oc hindre/ Skipperen til fortred/ hand være den samme straff vndergiffven.

Cap. XXXIII.

Skal ingen Baadsmand/ skillies fra Skipperen/ naar Skibet er kommen vdi Haffn/ førend det er

 losset/

losset / afftacklet / oc ballast igien (om Skibet skal opleggis) oc alting er til rette sliet / effter Skipperens egen vilge / vnder sin hyris fortabelse / halffdelen til Konningen / oc anden halffdelen til Byen.

Cap. XXXIIII.

Efterdi at mangfoldigen klagis / at mange Styremend och Baadsmend / lade sig hyre / oc tage kaast oc løn / for det de ere icke duelig for / Oc mangen Mands liff / Skib oc Gods / der-offuer bliffue fortabte: Da skulle alle Styremend oc Baadsmend / tage Pasbort aff deris Skippere naar hand dennem forloffuer / oc giffue dennem det Vidnisbyrd de forskyldet haffue / Oc skal ingen Skipper dennem det forsige / Oc paa det / at Skippere her-vdi icke skulle være waactsomme oc forsømmelige / oc hans Redere oc Kiøbmend der-offuer lide skade oc bliffue fordærffuede / da skal Borgemestere / Raad eller Byfoged / enten selff / eller oc sticke der nogen til / som met Skipperen skal haffue opseende om samme Pasbort / naar hand dennem leyer / Oc huem som icke haffuer beuisning / som nu sagt er / Den skal være foractet / lige-som den der haffuer handlet sig vtilbørligen.

Ligger

Cap. XXXV.

Ligger en Skipper seiglrede paa sin Vind / Da maa ingen forhindre hans Styremand eller Baadsmand for Gields sag: Men hues Gods hand haffuer vdi Skibet/skal antuordis aff Skipperen oc folcket / ved soren Eed/ til den der paaesker / oc den anden fuldgiøre sin reise/ som hand loffuet haffuer : Men kand en Styremand eller Baadsmand aff sted komme / sig selff it Skib at bekaaste / Oc vil det selff føre / da maa hand være quit / om hand sig end forhyret haffuer: Dog skal hand skicke en anden vdi sin stæd / eller igengiffue Skipperen hues hand haffuer oppebaaret.

Cap. XXXVI.

Ingen Skipper maa vnderleye den andens Styremand eller Baadsmand: huem som det giør / oc kand beuisis: Da skal den som hannem først haffuer fæst / beholde hannem / at fuldgiøre sin reigse / som hand loffuet haffde: oc det stande til Skipperen / huad hand vil giffue hannem aff sin løn: Fordi hand haffuer der met fortabet sin Ræt/at hand haffuer stæd sig

met

met to Herrer: Oc den Skipper som vitterlig haffver vnderleyet den andens Tiennere/ bøde der-for xx. marck til Konningen/ oc xx. marck til Byen.

Cap. XXXVII.

Naar en Skipper haffver forfragtet sit Skib/ oc giort en bestemmet dag imellem sig oc Kiøbmanden. Der-som Skipperen icke er rede/ naar dagen er kommen effter deris Contractis lydelse/ oc Kiøbmanden der-offver bliffver forsømmet/ oc icke finge sit gods vdi Marckedet. Da stande Skipperen Kiøbmanden derfor til rætte/ oc bøde hannem sin skade effter Dannemends sigelse. vndertagen at Wveder/ vinterdag/ eller anden stor wlycke/ kunde hannem sin reise forhindre.

Vdi lige maade/ om Skipperen bliffver forsømmet aff Kiøbmanden/ gielde den samme ræt.

Cap. XXXVIII.

Leyer mand Skib aff nogen/ paa sin egen haand/ at ville selff lade føre/ til en beskeden tid/ Oc samme Skib bliffver borte/ formedelst nogen wlycke/ foruden dends forsømmelse/ som

Fr Soreti.

som det leyet haffuer / inden den forsagde tid / da suare den der icke til: Men bruger hand det offuer den forsagde tid / foruden den andens vilge / som Skibet tilhører / Da oprette hand den anden sin skade / effter Søfarne Mends sigelse, vndertaget / at hand lider arrestiering paa samme sin reigse / saa hand icke er selff aarsage der-til / Da giøre sig det beviseligt met nøgactige vindisbyrd.

Cap. XXXIX.

HVer Skipper skal haffue flitig opseende paa Kiøbmands gods vdi Skibet / met stuffning oc garneking oc alt andet. Der-som Kiøbmanden fanger skade / eller hans Gods bliffuer formindsket aff Skipperen / eller hans folck / Da skal Skipperen det oprette aff sine egne pendinge / oc betale Kiøbmanden sin skade / som godset bekaastet oc indkiøbt haffuer. Oc Kiøbmanden er ingen fragt skyldig aff samme gods. Men der-som at samme gods bliffuer forleckit eller fordærffuet / foruden Skipperens eller hans folckis forsømmelse / Oc naar Skibet kommer did som det skal losse / oc klapper Kiøbmanden trende gange paa Fadet / som er Vin oc anden drick / oc befaler at vdhiise / Da giffue hand

hand Skipperen sin fulde frägt / eller oc lade Skipperen beholde samme Fad for fragt.

Cap. XL.

Efter-at en Skipper haffver oppebaaret sin fragt / oc hues andet hans Redere tilkommer / Da gióre dennem gode rede oc regenskab / vden all forhaling / vdi alle maade. Der-som det anderledis bliffver befundit / end som ræt er / Da skal straffis lige ved anden vtroskab.

Cap. XLI.

Om en Skipper fragter sit Skib forgrebs til nogen Kiøbmand / oc samme Kiøbmand vil imod Skipperens vilge fragte Skibet off-ver sin rette lade oc maade / Kommer Skibet der-offver til nogen vlycke / Da skal Kiøbmanden være plictig at opprette skaden halffdelen / effter Dannemends sigelse.

Cap. XLII.

Skal huer Skipper haffve god act / oc icke selff forlade Skibet / formedelst Gerighed / Der-som det befindis / skal hand haffve forbrut aff sine egne pendinge xl. marck til Konningen / oc xl. marck til Byen.

Skal

Fr. Vorett.

Cap. XLIII.

SKal ingen Skipper haffve mact til at selgæ sit Skib / enten vden- eller inden-Lands / vden met sine metrederis vidskab oc samtycke / oc der-paa skal hand haffve deris mactebreff/om de ville det affhende / paa det at Skipperen kand giffve dennem som kiøbe ville/en tilbørlig forvaring. Huem som her-imod findis at giøre/ Da skal det kiøb ingen mact haffve / om det vorder paaklaget/ Oc Skipperen skal haffve forbrut it hundrede marck til Konningen / oc der-foruden stande sine Redere til rette: Men skede det saa/at samme Skib finge nogen merckelig brøst oc skade paa sin reigse / Oc Skipperen det der-for ville affhende/ Da maa hand der-til fuldmact haffve: Dog skal hand det bevise met fire aff de beste Mend vdi Skibet/ Om der vaar skiellig Aarsage til/ eller icke.

Cap. XLIIII.

JCke maa Skipperen heller selge eller giffve noget bort aff Skibs-redskab/ fetalie eller andet huad Skibet tilhører / vden hand fører det til Regenskab: Huo anderledis giør / skal straffis som for andet Tyffverij.

 Lader

Cap. XLV.

HAver en Skipper sig fragte aff en Kiøbmand / to eller flere / oc samme Kiøbmand formedelst forsømmelse / eller vdi andre maade / icke Skiber sit Gods vdi timelig tid / effter deris forord oc vilkaar / Oc Skipperen / effter hand haffver Lougligen paamindet Kiøbmanden / eller hans fuldmyndige bud / seigler der-fra / oc fanger dog intet aff samme gods ind / Da skal Kiøbmanden giffve Skipperen sin fulde fragt: Men er det saa / at Skipperen tager noget andet gods ind / lidet eller meget / Oc det rom hand forsagt haffver / der-met bliffver fyldet oc forhindret / Da er Kiøbmanden hannem intet ydermere plictig.

Cap. XLVI.

KOmmer en Skipper vdi fremmede Lande / oc giør der nogen handel / være sig Kiøb / sal / fragt / eller huad anden handel der neffnis kand / Oc haffver met Breff oc Seigl der-vdi forplictet sine Redere / som hiemme ere / at skulle svare oc vndgielde / Da ere de icke plictige at vndgiellet vdi nogre maade / Fordi en Skipper er icke Redernis Gods mectig / mere end hand

hand haffuer vnder Henderne/ som er det nerværendis Skib oc Gods / som hand haffuer met at fare: Men haffuer nogen kiøbt/ saald/ eller handlet met Skipperen / den maa efterkomme sin skade hoss Skibet / oc icke hoss Rederne / vden at samme hans Redere befatte sig met samme Kiøbmandskabs gods.

Cap. XLVII.

HAffuer en Skipper tilsagt Kiøbmanden/ at ville føre hans Gods vdi Marckedet/ oc befaler hannem at føre det til Prammen/ oc Skipperen sender det op igen/ oc lader det ligge/ Da skal Skipperen være plictig at betale Kiøbmanden det Gods / lige-som det kand gielde vdi Marckedet / naar hand kommer offuer/ oc korte hannem sin fragt vdi betalningen: Thi huer Skipper skal være forsictig/ oc haffue god act vdi sin bestilling.

Cap. XLVIII.

VIlle Wi ocsaa / At naar noget Skib kommer aff Franckerige eller Spannien / lad met Salt /oc haffuer hiemme her vdi Riget / At Skipperen icke skal losse der noget aff/ vden

met de Tønder/ som er Stadsens brende paa/ saa vel Folckens føring/ som Redernis part: Oc det skal skee vdi Stadsmaalerens offuerværelse: Oc skal den som Godset anammer/ giffue Maaleren til løn / aff huer Tønde / en Dansk pending: Oc huilcken Skipper hermod giør / haffuer der-met forbrut x. marck til Konningen/ oc x. marck til Byen.

Cap. XLIX.

Vaafinder en Skipper noget Vrag vdi Søen/ eller Haffsbond/ Acker eller andet/ Hand skal det antuorde til vore Toldere eller Byfogeder vdi vore Kiøbstæder/ Oc hannem skal giffuis en redelig Biergeløn for sin vmage / oc effter for^ne Vrags leilighed: oc samme Gods bliffue beliggendis Aar oc dag: Der-som rett Eyermand kommer midler-tid/ met nocksom beuisning/ skal hand nyde det for samme Biergeløn: Kommer der oc ingen / Da er samme Gods falden til Konningen / Oc skal forsendis til vore Lensmend: Oc huem som saadant Vrag oc Gods vnderslar/ hand skal straffis som en Tiuff. Dissligeste om nogre Fiskere opfiske noget Acker vdi Søen / paa deris Fiskeredskab/ eller vdi andre maade det fange kunde/

de/ Huad helder der er Boye paa eller ey/ skulle de vdi lige maade antworde til vore Befalnings mend / oc giffuis dennem derfor en redelig Biergeløn effter leiligheden / oc siden handlis der met som forscreffuit staar.

Cap. L.

ET Skib som er lad met Kiøbmands Gods / oc kommer vdi Storm / eller anden nød / saa at Skipperen maa lade kaste aff Godset / paa det at hand kand berædde Liff/ Skib oc Gods/ Vdi saa maade som her effter følger:

Først skal Skipperen sette sit Skib paa pendinge/ lige som hand vil det selff beholde/ eller aff Kiøbmendene for den pending anammis: Oc det Gods som kastet er/ skal regnis som det der vdi Marckedet saalt er.

Desligeste skal Skipperens fragt / saa vel aff det Gods kastet er / som beholdet bliffuer/ indføris; Oc da huer gielde vdi skaden effter sin anpart: Dog skal Folckens føring her vdi icke være beregnit.

Skeer det ocsaa/ at Fribyttere/ eller andre Sørøffuere/ komme til nogen Mand vdi Søen / som er lad met løest Gods / Huede/ Rug/ Malt/ Haffre/ Salt / øl / Vin/ eller noget

noget andet saadant Gods / oc bliffver tagit: Da betalis det igen aff det andet Gods vdi Skibet er: Oc skal Skibet giffve der intet til / Thi det staar sin egen Eventyr: Men Vox / Kaaber / Klæde / Kramgods / oc all anden dyrebar Vare / staa sit eget Eventyr / oc huer lide skade som hand faar.

Cap. LI.

Hugger nogen Skipper sin Mast / Kabel eller Acker / vdi nødsag / Oc Skipperen selff fierde aff de beste Mend vdi Skibet / vil sverge / at det skede formedelst at berædde Liff / Skib oc Gods; Da skal den skade gaa offver Skib oc Gods.

Cap. LII.

Kommer noget Skib paa grunden / oc Skipperen kand bekomme skuder oc Pramme at losse Godset vdi / oc lætte Skibet aff grunden; Da skal Skipperen selff bekaaste at bædre sit Skib / oc Kiøbmanden betale omkaasten paa Godset / oc den regnis offver alt Godset / huer effter sin anpart: Oc skal Skipperen lade Skibet hielpe det snariste muefigt er / om det stander til at giøre / oc føre Kiøbmanden sit

Gods

Fr Dövert.

Gods vdi Marckedet: Men staar det icke til at bædre igen / Da skal Skipperen haffve til fragt / aff det Gods som beholdet er / som gode Mend tyckis skielligt at være / effter Seigladsens leilighed. Bliffver oc noget aff Godset fordærffvet / Da skal den skade gaa offver det andet Gods / som bierget er / om det er Salt / Korn / oc andet løst Gods: Men er det Tøndegods / Vin / Packer / oc stycke Gods / Da anammer huer sit mercke / oc betale omkaastien som hannem tilkommer. Icke tyckis Oss helder ræt at være / om Skib oc Gods bliffver / oc en part aff Godset oc Skibsredskaff bereddis / At Baadsmendene skulle da haffve deris fulde hyre / men effter antal / lige-som Skipperen bar fragt til / effter Læste-tal / oc icke anderledis: Men der-som sig saa begaffve / at Skib oc Gods bleff aff wlycke / Oc Skipperen kand giøre det beviseligt / met alt sit Skibsfolck / at det icke vaar skeed for hans forsømmelse skyld / Da maa hand bierge sit Skib / om hand kand / oc ingen skadegield giffve Kiøbmendene for deris Gods. Findis det oc anderledis / at hand giør det met vilge / oc aff ondskab / formedelst hans eller hans Folckis forsømmelse / Da stande hand Kiøb-

E man-

manden der-for til rætte / oc icke være meetig vdi nogre maade / at befatte sig met Skibet / før-end hand haffver stillet Kiøbmendene til-freds.

Cap. LIII.

Bliffver Kiøbmandens Gods fordærffvit vdi Skibet / at Koobryggen / eller offverløbet er icke dreffvit / oc forvarit som det sig bør / Der skal Skipperen svare til / och bedre skaden: Men kommer det fran vnder neden op / da skal det gaa offver Skib oc Gods / vden det skeer formedelst Skipperens oc Folckens forsømmelse. Bliffver oc Kiøbmandens gods formindret eller forkommet / formedelst Skipperens eller hans Folckis vtroskab eller forsømmelse skyld / Da skal Skipperen gielde Kiøbmanden den skade / for saadant værd / som det er indkiøbt vdi det Marcket / hand lad haffver: Men bliffver noget aff Kiøbmandsgodsit forlæckit / eller baand brøster aff Fad eller Tønder; Da være Skipperen der-for angerløs.

Er

Fr Vorett.

Cap. LIIII.

ER oc huer Skipper skyldig / at holde gode stercke Kordele / oc vindetackel vdi sit Skib / at ind oc vdsætte Kiøbmends Gods met / Men brøster vindetackelet / oc bliffuer skade paa Godset / oc Skipperen er tilforn atspurt aff Baadsmendene / om Tackelet er sterckt nock / oc hand siger der ja til / Da svare Skipperen alene til den skade. Men bliffuer hand icke atspurt / eller oc Godset slipper aff Tackelet / Da betale Baadsmendene skaden.

Cap. LV.

KOmme tvende Skibe seiglendis / oc kunde icke vndvige huer=anden / Men fange baade skade / Da skulle baade Skipperne met deris folck sverge / at det skede aff wraad / oc icke met villge / Oc da gielde baade Skibene skaden / halff om halff / huad heller det skeer om dagen eller om Natten.

Cap. LVI.

LIgger it Skib vdi Haffn eller paa Reed / oc it andet kommer seiglendis / oc løber det i grund / som ligger for Acker / eller giør skade vdi

anden maade: Da skal den Skipper/som skaden haffuer giort / betale skaden aff sine egne Pendinge altsammen/saa langt hans Gods kand tilrecke/om det skeer for hans forsømmelse oc onde forsiun: Er hand icke formuendis at betale: Da gielde Skibet skaden/ Dog icke Kiøbmends godset: det at vndgielde: Men skeer det aff nødsag: Da skal skaden bedris aff baade Skibene/effter gode Mends tycke/som skielligt kand være.

Cap. LVII.

Bliffuer noget Skib løest/ at Acker eller Kabel brøster/enten vdi storm eller anden vlycke / oc driffuer it andet Skib om borde/ som fast ligger for sit Acker/oc faa baade skade/ Da skal den skade besigtis aff Søfarende Mænd / oc betalis effter deris gode tycke och forstand: Men fanger det Skib allene skade / som driffuer paa det andet/ Da skal det Skib som ligger for Acker / det icke vndgielde vdi nogre maade.

Ligger Skib for Acker/oc bliffuer noget andet Skib: driffuendis aff Storm oc Wedersvold/ Oc it eller flere / som ligger vdi den driffuendis farevand / bliffuer var / at skade er for-

Fr Böret.

er forventendis / oc nogen slipper Tou oc Acker / paa det større skade maa forekommis / som det ene Skib kunde bekomme aff det andet / Da skal Tou oc Acker regnis oc betalis baade Skibene imellem / halff om halff efter Søfarende Mends sigelse.

Cap. LVIII.

KOmmer noget Skib til skade paa it andet Skibs Ackere / som ligger foruden Boye: Da skal det Skib som ingen Boye haffver / betale den andens skade altsammen / vden saa er / at Boyelinen er brøsten / siden Ackeret bleff vdkast / oc Skipperen selffierde / aff de beste Mend vdi Skibet / ville holde ved deris Eed / at der vaar Boye paa samme Acker den tid hand lod det sist falde: Sammeledis at hand icke viste andet / end der vaar Boye paa / den tid at skaden skede: Oc da gielde baade Skibene skaden / halff om halff / Kiøbmands godsit vndertagit.

Cap. LIX.

HEnder det / at it Skib ligger lenge paa reigsen oc fattis Fetalie / eller andet til Skibs nytte oc behoff / oc haffver icke Pendinge at kiøbe for /

Sup. 44. Da maa hand selge aff Kiøbmandsgodsit/ saa meget som hand der-til behoff haffuer / oc icke mere. Oc Skipperen skal betale det for lige værd / som det andet bliffuer saald vdi Marckedet / oc korte Kiøbmanden sin fragt vdi betalningen.

Cap. LX.

Om Lodsmand at tage.

HVor en Skipper kommer paa Lodsmands farevand met sit Skib/ Der skal hand være plictig at leye Lodsmand / for det bæste kiøb hand kand betinge hannem. Oc Skipperen skal giffue hannem kaasten/ oc aff Godsit betale hans løn / effter den skick oc handel / som der brugis vdi Marckedet huor mand losser. Der-som Skipperen her-imod fordrister sig at indløbe Skibet / oc det kommer til skade/ Da skal hand den selff oprette aff sine egne Pendinge vden det skeer vdi Nødsag / oc icke ellers.

Cap. LXI.

K. B. 18.

KOmmer tvedragt imellem Skipperen oc Rederne/ oc hand icke lenger kand føre deris Skib / eller ocsaa imellem Rederne indbyrdis/ Vdi saa maade / at en part vil at Skibet skal seigle/

seigle / oc de andre ville icke; Da skal Skibet der-for icke bliffve beliggendis oc forsømmis: Men den mindste part aff Rederne/ skulle sætte det for Pendinge / lige-som de ville det slippe/eller beholde: Oc huem da bliffver ved Skibet / skal betale de andre Redere/ inden sex Uger der-effter/ vden all Rættergang vdi alle maade / oc lade det fare vdi Fred: Men kunde de icke til-sams vorde om Skibet / Da bør det icke at bliffve beliggendis: Oc den største hob aff Rederne/ skulle mue vdrede Skibet/ sig til bæste: Men paa Skibet stande alle Redere Eventyr: Oc de som icke ville vdrede/ bære ingen Fragt aff Godset.

Cap. LXII.

Skal ingen Skipper / Kiøbmand eller Baadsmand/ gaa met øxer/ eller andre Verge paa Gaden eller vdi Lande / (Vden Høffvitzbaadsmanden maa alene tage en øxe vdi Land/ til Skibs nytte oc behoff) vnder samme Vergis fortabelse: Oc skal Høffvitzbaadsmanden / effter hand haffver vdrettet Skipperens gaffn / legge samme sin øxe vdi Herbergit: Dog skal huer Baadsmand haffve

sin

sin øxe vdi Skibet til Skibs-behoff / eller misie der-for sin føring.

Cap. LXIII.

EN Skipper som lader sig befragte fra en beneffnd stæd och til en anden / Oc det hender at der kommer Storm / eller anden Haffsnød oc Aarsage / saa at hand fortrengis vdi en anden Haffn eller Marcket / end som hand fragtet vaar: Vil Kiøbmanden der anamme sit Gods / Da betale Skipperen sin fulde fragt. Vil hand oc icke anamme det / Da er Skipperen plictig at leffvere hannem sit Gods vdi Marckedet / som hand loffvet haffde / paa Skipperens omkaast / oc Kiøbmandens taald oc Eventyr / enten met sit eget Skib / eller andre gode Skibe / som Godsit kand være vdi forvarit: Dog skal Skipperen selff fierde / aff de bæste Mend vdi Skibet / sverge / at hand aff Nødsag bleff fortrengit / som før er sagt: Men findis der noget andet hiemmeligt svig vnder / Da skal Skipperen / oc alle de som vdi det Raad ere / oprette Kiøbmanden all den skade / som hannem der-aff kand tilkomme.

Er

Fz Vörett.

Cap. LXIIII.

ER det ocsaa for Oss beklaget / Huorledis at mange Fiskere (vdi Silde-fiskendet besynderligen) om Natte-tide / aff Skibe oc store skuder / vdi Ørsund oc andre vore Strømme / offuerseiglis / oc der-met miste baade Liff oc Fiskeredskab: Da paa det / saadan vlycke / skade oc vskyldig Mord / ved den bæste medel oc lempe maa forekommis oc affstillis / Ville Wi her-effter strengeligen biudet oc befalet haffue / At alle Skippere / Indlendiske oc Vdlendiske / som deris seiglads igennem forne Ørsund / øster eller Vester / bruge / fra ørekrog / oc ind-til Norden Falsterboreff regnendis / der som for de Fiskere / som kaldis Vragere / almindelige drefft er / Skal her-imellem icke seigle / om Natte-tide / fra Sancti Bartholomej Apostoli oc til Sancti Dionisij Episcopi dag: Oc skal huer Skipper / lade sit Acker falde / oc holde god Vackt / met Løcte oc Liuss / ind-til Dagens opgang / Paa det forne fattige Fiskere / kunde vndfly deris egen skade oc fordærffuelse: Huo som her-imod fordrister sig / Oc der-offuer spilder nogen Mands Liff eller Gods / Da skal det aluorligen straffis /

F vden

vden all Naade / Liff for Liff / oc vdi andre maade effter Sagens leilighed.

Cap. LXV.

Er som Adelen haffver Skib och Skibs-parter / Da nyde den Rettighed oc Sagefald / effter Vor Recessis liudelse.

Cap. LXVI.

Ingen Baadsmend her-effter skulle befatte sig met Maatteskraffve eller Maatterne: Men Kiøbmendene skulle dennem selff nyde oc beholde / om de dennem bekaastied haffve: Men Baadsmendene skulle haffve dubbelt primegelt for alt Korn oc andet Gods / som føris aff Riget / iiij. huide aff Læsten / der som Skibet lader / oc der som det losser / effter det lands Ræt oc sedvaane.

Cap. LXVII.

Er som saa skeer / At nogen Skipper er lenge paa sin reigse / oc hand bliffver forkortet paa Fetalie / Da skal hand met Styremandens / Høffvitzbaadsmandens och Scriffverens Raad / quartere imellem alt Skibs folcket / effter tidsens leilighed.

Om

Cap. LXVIII.

OM en Skipper kommer vdi fremmede Land / oc kand icke aff stæd komme / at lade sit Skib der vd / met sine Rederis pendinge: Da haffve hand den magt / at laane Pendinge paa Skibs oc Godses Eventyr / som kaldis Boddemerij / och hans Redere skulle være plictige at betale forne laante Pendinge / naar hand fører dennem Skib oc Gods tilstede / som de hannem befalet haffve: Men der som Skipperen seigler anden-steds / for-vden deris befalning / Da svare Skipperen allene der-til.

Cap. LXIX.

VIl nogen aff vore Vndersaatte / kiøbe eller lade bygge Skib / Enten vden eller inden Riget / dennem selff oc den menige Skibs-handel til bæste; Da ville Wi tillade Vdlendiske Skippere / at mue føre samme Skib / oc aff deris egen Skibs-part at være Toldfri / vdi vore Lande oc strømme / lige-som vore egne Vndersaatte: Dog saa / at ingen fremmede skulle haffve der part oc deel vdi / vden samme Skippere allene.

Cap. LXX.

Kommer it Skib paa det Farevand / som grund er / Oc er saa dybt gaaende / at det icke kand komme til den stæd / som det fragtet er / saa Skipperen maa haffve lætte-Pramme at losse vdi: Den fragt oc Prampending skal Skib oc Gods betale. Oc der-som at samme Gods kommer til nogen wlycke / Da skal den skade gaa offver Skib oc Gods / som beholdet er.

Cap. LXXI.

Wille Wi oc vore egne Skibsmend / saa vel som alle andre / baade Vdlendiske oc Indlendiske / forbiudet haffve / At de icke skulle bære Verge hoss sig / naar de komme vdi Land for vore Kiøbstæder / Helsingør / Bergen / eller anderstæds her vdi Rigerne / Paa det at Mord oc Mandrab der-met maa nederleggis / som (diss-værre) her-til / met den fremmede Søfarende Mand skeed er. Dog ville Wi vore egne Skippere / Høffvitzbaadsmend / oc andre / som paa vore Orlogs-Skibe besynderlig Befalning haffve / her-met haffve vndertagit.

De

Cap. LXXII.

DEsligeste villle Wi vore egne Vndersaatte / Skippere oc Kiøbmend besynderligen / som fremmede Lande met deris Skib oc Gods besøge / alvorligen befalet haffve / At de haffve god agt oc indseende vdi deris Sag / at de velvilligen vdgiffve den Taald oc rettighed som dennem Louligen paaleggis: Der-som nogen her-vdinden findis sig at forgribe / och Herrers oc Førsters tilbørlige plict oc Told vnderslar / Da ville Wi her-met huer besig besynderligen atvaret haffve / om hand der-offver fanger skade.

Cap. LXXIII.

Om Vrag.

BLiffver Skib met Gods / formedelst Storm eller anden wlycke Da skal det være Skipperen wformeent / met hans Kiøbmend / oc andre / som hand der-til bevilge kand / at bierge imæden de ville oc kunde. Oc naar de ville offvergiffve at bierge / da mue de selge eller affhende til huem de selff ville / hues Gods el-

ler Vrag / som igien paa Haffs-bond liggendis er / Oc ingen der-imod at forhindre vdi nogre maade.

Men er det saa / at Skipperen met sit Folck icke er formuendis at bierge / Da skulle vore Embitzmend / Borgemestere oc Raad / Fogeder / Strandfogeder / Desligeste Adelen oc deris Fogeder (om det skeer paa Adelens egen grund) oc alle andre som hoss Strandsiden befalning haffve / forplictet være (om det aff dennem begieris) at være den Skibbroden Mand behielpelig hoss den Menige mand / at hielpe / berædde oc bierge aff Skib oc Gods / hues mueligt er / for en temmelig Biergeløn: Oc naar saa biergit er / Da skal Lensmanden met de bæste Mend der vdi eignen ere / Eller Borgemestere oc Raad (om det skeer for Kiøbstæderne) offverveige / huad Skipperen eller Kiøbmanden skulle giffve dennem til Løn / som bierget haffve / effter leiligheden oc Godsens værd.

Der-som ocsaa hender / at Skib eller Gods bliffver Vrag / oc ingen leffvendis folck hoss / Da skal Lensmanden / eller den hues grund det forfindis / være forplictet at lade det bierge met all flijd / saa meget som mest

mueligt

muckligt er / Oc det indlegge lade vdi næste Kircker/ eller andensteds/ vdi god forvaring/ met klare Registfer. Oc naar den rette Eyere kommer der-effter/ eller hans fuldmectige/ met nøgactig bevisning/ inden Aar oc dag. Da skal deris Gods dennem fylge / for en tilbørlig Biergeløn/ som før er rørd. Men der som der ere nogre Vare/ som haffve faaet skade/ oc ere bleffne vaade oc fordærffvelige/ oc staa dog til at hielpe/ være sig Klæde/Læret/Kramvare/ eller andet saadant/ Det skal Lensmanden/ eller den hues grund samme Gods forstrander/ lade hielpe/ paa dens omkaast som Godsit skal igen haffve. Oc huem som wtrolig omgaar met Vrag/ straffis der-offver som for andet whimlet Gods.

Der-som Vrag kommer ind for Adelens grund/ Da skal vdi alle maade der-met holdis/ ligesom forscreffvit staar.

Oc hues Vrag som findis vdi Obenbare Sø/ vden for alle Lande/ oc ingen Folck hoss findis/ som det tilhører/ Huem som sligt Vrag bierger/ beholde halffdelen/ oc halffdelen Konningen/ vden saa er/ at ret Eyer kommer der-effter inden Aar oc dag.

Denne

Denne forscreffne Søret ved alle sine Ord/ Puncter oc Artickler/ ville Wi fast oc vbrødeligen haffve holdet aff alle som Vore Strømme besøge: Til Vindisbyrd Haffve Wi ladet trycke vort Signet her-neden-for.

Giffuit paa vort Slot Kiøbenhaffn/ den ix. dag vdi May Maanet: Aar effter Guds byrd/ M. D. Lxj.

Fr. 2. Breffver,
Om Mandaternis holdelse, 1582.
Om forbuden varis udførelse, 1562.
Om [illegible], 1565.
Om Morgengaffve iblant Adelen, 1577.
Om Adelens [illegible], 1582.
Om Borgemester oc Raads domis forfølgelse til Landsting, 1586.
Om Bryllups Kaaste, 1586.
Ordinantz om Kirkeskabs sager, 1582.
Om betlere, 1588.
Hvad en [illegible] betyder, (1642.)
Artickler som de fremmede skal indgaa. 1569.

Regi-

Fr Borch.

Register paa denne forne Sørættis Artickle / Huad huer aff dennem besynderlig indeholder.

Den *VII.*

Om nogen Baadsmand ligger aff Skibet om Natte tide/ vden Skipperens forloff.

Den *VIII.*

Huad ſtraff den Baadsmand bør/ſom om natte tide findis paa Gaden/ oc vdi wtilbørlige Huſe.

Den *IX.*

Naar it Skib kommer vdi Haffn / eller paa Reed/ oc Folcket ville fare vdi Lande / at halffdelen aff dennem ſkal bliffue vdi Skibet.

Den *X.*

Huor meget Skipperens/ Styrmandens oc andre inden Skibsborde/ føring er / naar en Skipper vil ſeigle Veſtuert.

Den *XI.*

At ingen maa ſelge ſin føring aff Skibet / vden Skipperens ſamtycke oc vidſkab.

Den *XII.*

At Skipperen icke ſkal være forplictet / at ſuare til nogen føring / naar Skibet er tillad.

Den *XIII.*

Huad en Baadsmands ſtraff ſkal være / om hand forſømmer ſit arbeide / den ſtund Skibet ladis eller Loſſis.

Den *XIIII.*

At ingen maa føre Baaden eller Eſpingen fra borde.

Den *XV.*

Huad deris ſtraff ſkal være/ ſom giør Mytterie/ Oprør/ eller Forbund imod Skipperen.

Den

Fr Sörett.

Den XVI.

Om nogen Baadsmand vnduiger Skipperen met sin hyre.

Den XVII.

At en Skipper som er fragtet ind vdi Nederland/ Engeland eller Schotland / skal forbedre sit folckis hyre den tredie pending / om hand met samme Skib seigler der fran / oc ind i Franckerige eller Spannien.

Den XVIII.

Om nogen Baadsmand giffuer sig aff Skibet/ oc vdi druckenskab bliffuer Lemlæst / saa hand icke kand fuldgiøre sin reise.

Den XIX.

Huorledis det skal holdis met dennem / som fange skade vdi Skibs arbeide.

Den XX.

Om en Skipper bleff anfalden vdi Søen aff Sørøffuere/ oc hans folck der offuer bliffue saare/eller Lemlæst.

Den XXI.

Om en Skipper bryder sin last/før end hand kommer til den stæd/som hand haffuer hyret sit folck.

Den XXII.

Om en Skipper haffuer tillad sit Skib / oc for Kriig/ Arrest eller Sørøffuere/ icke kand fuldgiøre sin reise.

Den XXIII.

At Skibsfolcket bør at være den Skipper følgactig/ som Rederne ville sette paa Skibet/ om den første Skipper bliffuer siug eller wens / met sine Redere.

Den XXIIII.

Om nogen Skipper bliffuer Skibbroden / At hand met Skibsfolcket / da skal være plictig til / at bierge Skib oc Gods / oc huad Kiøbmendene der for skulle giffue hannem til Biergeløn.

Den XXV.

At Folcket skal holde god Fred oc enighed inden Skibsborde / Oc om nogen giør den anden Saar eller Lemlæst.

Den XXVI.

Om den Saare bliffuer død aff samme skade.

Den XXVII.

Huad en Skipper / Kiøbmand / eller Baadsmand skal haffue forbrut vdi Skib oc Gods / om hand bedriffuer nogen gierning / som er Liffs straff værd.

Den XXVIII.

Huad hans straff skal være / som laster Skipperens Kaast / eller begierer anden Spisning / inden Skibsborde / end seduanligt er / oc dagen tilhører.

Den XXIX.

At ingen Skipper skal nødis til / at indkiøbe fersk Fisk / eller Kiød / vden effter sin egen vilge.

Den XXX.

At Kocken icke skal giøre Ild / eller Spise / vden den rette tid / oc effter som seduanligt er.

Den XXXI.

At ingen skal dricke til offuerflødighed / inden Skibsborde.

Den XXXII.

Huad straff den skal vndgielde / som spilder oc foracter Skipperens Øl oc Mad.

Den

Fr. Voret.

Den XXXIII.

At ingen Baadsmand skal skillis fran sin Skipper/ før end Skibit er losset/Afftacklet oc Ballast igen.

Den XXXIIII.

At Styremend oc Baadsmend skulle icke antagis/ vden de haffue Pasbord.

Den XXXV.

At Jngen Skipper/Styremand eller Baadsmand/for gield Sag skal forhindris/naar Skipperen ligger seilrede paa sin Vind.

Den XXXVI.

At Jngen Skipper maa vnderleye den Andens Styremand/ eller Baadsmand.

Den XXXVII.

Huor der met holdis skal/ om enten Skipperen eller Kiøbmanden/offuer deris beskeden dag oc Contractis liudelse/bliffuer forsømmet.

Den XXXVIII.

Huorledis en Kiøbmand skal holde sig met de Skibe/som hand leyer/oc selff vil lade føre/oc huad hand bør at bøde/om Skibet noget tilkommer.

Den XXXIX.

At huer Skipper/met Stuffning oc garnering/ skal haffue flitig opseende/at Kiøbmandsgodset/ formedelst Skipperens wactsomhed oc forsømmelse/icke fanger skade.

Den XL.

At Skipperen bør at giøre hans Redere/gode rede oc regenskab/for hueff fragt/hand aff dennem haffuer oppebaaret/oc dennem tilkommer.

Den XLI.

Om Kiøbmanden imod Skipperens vilge/ fragter Skibet offuer sin rætte lade oc maade / oc Skibet der offuer kommer til nogen wlycke.

Den XLII.

At ingen Skipper aff Gerighed skal forlade sit Skib.

Den XLIII.

Huad den Skippers straff skal være / som enten inden eller vden Lands / selger Skibet foruden sine Metrederis vidskab oc samtycke.

Den XLIIII.

At Skipperen icke maa selge eller affhende noget aff det/som Skibet tilkommer /vden hand fører det til Regenskab.

Den XLV.

Om Kiøbmanden icke Skiber sit Gods / vdi timelig tid/ effter Skipperens oc Kiøbmandens forord/ Eller om Skipperen met andet Gods forfylder det Rom / som hand Kiøbmanden haffuer tilsagt.

Den XLVI.

At en Skipper som er dragen vdi Fremmede lande / skal icke være Redernis gods mectig / mere end det hand haffuer vnder henderne / som er det neruærendis Skib oc gods / som hand haffuer met at fare/ Oc Rederne som hiemme ere/ der for icke skulle vndgielde/ Om Skipperen dennem vdi nogen handel / met Breff oc Segel forplictendis vorder.

Den XLVII.

Den Skippers straff / som icke fører Kiøbmandens gods vdi Marckedet.

Den

Fr Dorett.

Den XLVIII.

At ingen Skib som haffue hiemme her vdi Riget / oc komme aff Franckerige eller Spannien / skal Losse noget aff Godset / vden met de Tønder som er Stadsens brende paa.

Den XLIX.

At hueß Acker eller andet Vrag som findis vdi Søen / skal offuerantuordis til Kong : Maitts : befalnings mend / Oc huad den skal giffuis til Biergeløn / som samme Vrag finder.

Den L.

Huorledis der skal met holdis oc huad huer aff skaden skal lide oc vndgielde / om der formedelst storm eller anden wlycke / bliffuer kastet noget aff Godset / som it Skib er metlad / oc om Fribyttere eller andre Sørøffuere / offuerkomme nogèr mand vdi Søen.

Den LI.

Om nogen Skipper vdi nødsag hugger sin Mast / Kabel eller Acker.

Den LII.

Om noget Skib kommer paa grunden / huad omkastning Skipperen skal der paa giøre.

Den LIII.

Om Kiøbmandsgodset bliffuer fordærffuet / for at Kobryggen eller offuerløbet / er icke dreffuet oc vel foruaret.

Den LIIII.

At huer Skipper skal være plictig til at holde gode stercke Kordele oc vindetackel / vdi sit Skib / oc om Kiøbmends Gods slipper aff vindetackel.

Den *LV.*

Om tuende Skibe komme seiglendis / oc icke kunde vnduige huer andre/ oc der offuer fange baade skade.

Den *LVI.*

Om it Skib løber noget andet Skib vdi grund / som ligger for Acker.

Den *LVII.*

Om nogen Skipper bliffuer løst / at enten Acker eller Kabel brøster/ oc driffuer paa andre Skibe/oc der aff kommer nogen skade.

Den *LVIII.*

Om noget Skibs Ackere ligger foruden Boye / oc it andit Skib løber paa samme Ackere/oc der offuer fanger skade.

Den *LIX.*

Huor megit en Skipper maa selgie aff Kiøbmandsgodset til Skibs fetalies behoff/om hand ligger lenge paa reigsen oc fattis Fetalie.

Den *LX.*

At huer Skipper skal være forplictet / at tage sig Lodsmand/ saa tit som hand kommer paa Lodsmands fareuand.

Den *LXI.*

At it Skib som er vdred / icke skal bliffue beliggendis oc forsømmis/ om der kommer tuedragt imellem Skipperen oc Rederne.

Den *LXII.*

At ingen Skipper/ Kiøbmand eller Baadsmand/ maa gaa paa gaden met Øxer/ eller andet verge vnder det samme vergis fortabelse.

Den

Fr Vörett.

Den LXIII.

Om en Skipper aff Storm oc Wueder / indtrengis vdi en anden Haffn / eller Marcked / end som Kiøbmanden hannem fragtet haffde / Huorledis dennem der om da skal imellem handlis.

Den LXIIII.

At for fattige Fiskere skyld / som om Natte tide vndertiden offuer seiglis / Jngen Skibe eller store skuder / maa om Natte tide løbe imellem Ørekraag oc Falsterboreff / den stund Silde fiskendet varer.

Den LXV.

Huor Adelen haffuer Skibs parter / At de da effter Recessen skulle nyde deris Rettighed.

Den LXVI.

At Baadsmendene bør at beholde primegelt / aff alt Korn / Oc Kiøbmendene der met beholde Maatteskraffuen oc Maatterne.

Den LXVII.

Huorledis Skipperen skal quartere / imellem Skibsfolcket / om hand paa hans reigse bliffuer forkortet paa Fetalie.

Den LXVIII.

Huad Rederne skulle betale vdi de Pendinge / som Skipperen laaner vdi Fremmede Lande / til at lade sit Skib met.

Den LXIX.

At Vdlendiske Skippere / saa vel som Jndlendiske / mue haffue deris egen Skibs part Toldfrij / vdi de Skibe som de selff haffue ladet bekaaste oc selff ville føre/vdi Kong: Maiest: Lande oc Strømme

Den LXX.

At Skib oc gods skal betale all den fragt oc prampending / som Skipperen paakaaster / naar Skibet kommer paa det fareuand / grunder.

Den LXXI.

At Jngen Skibsfolck / Jndlendiske eller Vdlendiske / maa bære verge hoss sig / vden de som besynderlig befalning haffue paa Kong : Maitts : egne Orlogs Skibe.

Den LXXII.

At huer skal veluilligen vdgiffue den Told / som hannem lougligen paa leggis.

Den LXXIII.

Huorledis her effter skal holdis om Vrag.

Pren-

Prentet i Kiøben-
haffn/ aff Laurentz
Benedicht.

Anno Domini,
1 5 8 3.

Paa Laurentz Benedichts
bekaastning.

Oc findis hoss hannem
til Kiøbs.

*Cum gratia & priuilegio serenissimæ
Regiæ Maiestatis.*